

ГЕТЬМАН Вадим Петрович (12. 07. (за ін. даними — 18. 01.) 1935, с. Снітин Лубен. р-ну Полтав. обл. — 22. 04. 1998, Київ) — політичний і державний діяч, фінансист, економіст. Народний депутат України (1990–94, 1994–98). Кандидат економічних наук (1997). Почесна відзнака Президента України (1995). Герой України (2005, посмертно). Закін. Київ. фінанс.-екон. інститут (1956). У 1956–75 працював у банків. і фінанс. структурах Запоріж. обл. (від 1970 — завідувач відділу цін, голова планової комісії облвиконкому), 1975–87 — 1-й заступник голови Держ. комітету цін РМ УРСР, 1987–92 — голова правління Укр. респ. банку Агропромбанку СРСР (від 1990 — Респ. акц. комерц. агропромисловий банк «Україна»). Від березня до грудня 1992 — Голова Правління НБУ. Г. — один із авторів концепції створення вітчизн. платіж. системи на основі електрон. платежів та валютно-фінанс. ринку України. Під час його головування в НБУ було розпочато формування стабілізацій. фонду нац. грош. одиниці України, створ. єдиний розрахунково-касовий центр НБУ, здійснено перехід на розрахунки з державами СНД через коррахунки, відкриті НБУ. З іменем Г. пов'язані виготовлення і створення влас. сучас. виробництва нац. грош. одиниці — гривні, на перших паперових знаках якої стоїть його особистий підпис, вступ України до МВФ, Світ. банку, ЄБРР, створен-

ня Укр. міжбанків. валют. біржі. Не поділяючи офіц. точки зору щодо умов виходу з «рубльової зони», подав у відставку з посади Голови Правління НБУ. У ВР України 1-го скликання — голова підкомісії з фінанс.-бюджет. питань, 2-го скликання — заступник голови Комітету з питань фінансів і банків. діяльності, співголова депутат. групи «Незалежні». Г. також очолював бірж. комітет Укр. міжбанків. валют. біржі (1996), був членом Координац. ради з питань екон. реформи в Україні та Міжвідом. консультатив. ради з питань діяльності банків. Брав безпосередню участь у творенні ключ. документів укр. державності — Декларації про держ. суверенітет України, Акта проголошення незалежності України, Конституції України; автор і співавтор Законів України «Про економічну самостійність Української РСР» (1990), «Про ціни і ціноутворення» (1990), «Про банки і банківську діяльність» (1991), очолював робочу групу з розробки проекту Закону України «Про Національний банк України» (1999, із змінами і доповненнями 2000). Загинув від рук найманого вбивці. На вшанування пам'яті визнач. держ. діяча йому встановлено мемор. дошки на фасаді будинку № 13 по вул. Суворова в Києві, де проживав Г., і на фасаді будинку Укр. міжбанків. валют. біржі. На честь Г. також названо одну з вулиць у Солом'ян. р-ні Києва, його ім'я присвоєно Київ. екон. університету.

Основні праці

Управление ценообразованием на базе АСОИ-цен. К., 1984; Як приймалась Конституція України. К., 1996; Що таке свобода і право у демократичній державі? К., 1996 (співавтор); Національний банк у системі влади. К., 1997 (співавтор); Влада. К., 1997 (співавтор).

Рекомендована література

1. Вадим Гетьман – громадянин, фінансист, політик. К., 1999;
2. Вісник Національного банку України: Мемор. випуск, присвяч. 70-річчю від дня народж. Вадима Гетьмана. К., 2005.

Л. М. Патрікац

Бібліографічний опис:

Гетьман Вадим Петрович / Л. М. Патріац // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-29411>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).